

Het Lied van 't Vaderland.

Daar zitten ze in de mijn, honderden voeten diep in den grond, waar de duisternis heerscht en de wanhoop.

Het zijn Poolsche revolutionairen, die opsteigerden tegen het looden juk, dat hun op de schouders was gelegd. Het zijn ballingen. Driewerf zijn ze vervloekt. En de nacht van hun lijden zal overgaan in den nacht van hun sterven.

Zij werken in deze mijnen, en slapen op de harde brits. Voor de maatschappij bestaat hun naam niet meer; hij is doorgeschraapt, en voortaan zijn zij slechts bekend bij hun nummers, als genummerde meubels bij een verkooping.

Ze houden hun kleeven aan, dag en nacht, totdat de kleeven hun als voden van 't lijf vallen. En dan komt er weer een nieuw, grauw gevangenispak.

De ballingen zijn gemeenlijk gedwee en onderworpen, doch soms komt er een geest van verzet over hen, en vergrijpt zich de een of andere aan den beul, die zijn rechter is.

Wee den vermetele, want hij moet de gevreesde groene straat loopen, zoo genoemd naar de dubbele haag van groene uniformen, bij het geroffel der trom.

De knoet beukt zijn naakten rug. Hij waggelt als een dronken man; voordat de tweede gang is volbracht, stort hij dood neer.

Neen, zoo'n muiterij geeft niets. En de knoet beukt ze neer.

Eentonig is de arbeid der ballingen als die van het paard in den rosmolen. Daar zijn er bij, die reeds een menschenleeftijd hier hebben doorgebracht; anderen zijn pas gekomen; maar of oud of jong — 't is voor hen allen hetzelfde. Die hier komt, laat de hope achter. En zij zijn hier bij elkander in de spelonk der droefenis, die door hun zuchten wordt vervuld.

Daar is een zanger onder hen, een ware zanger — toe Zewynsky, grijp de gitaar! Want de rust is kort, en spoedig gaat weer het schelle gelui der gevangensklok!

Zijn vingers grijpen in de snaren, en de liederen, die in die snaren sluimerden, beginnen te leven.

O zoete klanken!

Hoor toch! daar kabbelt het beekje weer door vruchtbare akkers; en de wind suist door de koele toppen van het woud; en de landman neuriet zijn lied, als hij des avonds, moe gewerkt, wederkeert van den akker; en de oogst fluit; en de appelboom bloesemt; en zangen van vrijheid en vreugde bruisen door de lucht!

O die Zewynsky! Hij weet te tooveren met zijn snaren, met zijn stem; hij is immers ook een zanger bij de gratie Gods — met zijn tooverstaf voert hij deze ellendigen en zich zelve uit de woestijn naar de oase; uit het sombere heden naar een gelukkig verleden. Hij slaat voor hen het boek der herinnering op. En ze droomen weer, dat ze thuis zijn, in hun dorp met den grooten molen op den heuvel. En de molen slaat zijn breede wieken uit; langs den berm van den weg grazen de schapen; en om den zwaren dorps-toren fladderen de zwarte raven....

L. P.

